

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213645
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119213645.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcu: D. X. M. N. C., T.. XX.XX.XXXX, H. Q. XXX, XXX XX Q., D. X. M. V.. F. C., T.. XX.XX.XXXX, H. Q. XXX, XXX XX Q., D. X. M. I.. S. C., T.. XX.XX.XXXX, H. Q. XXX, XXX XX Q., D. X. M. K. D., T.. XX.XX.XXXX, H. C. XXX, XXX XX C., D. X. M. I. C., T.. XX.XX.XXXX, H. C. XXX, XXX XX C., všetci právne zastúpení: TROJAK LEGAL s.r.o., Hlavná 100, Prešov, IČO: 51 462 249, proti žalovanému: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava, IČO: 42 174 856, o náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu škody, takto

rozhodol:

- I. z a s t a v u j e konanie v časti o zaplatenie nákladov spojených s pohrebom vo výške 79,67 EUR,
- II. v časti konania o zaplatenie pohrebných nákladov vo výške 589,26 EUR žalobu z a m i e t a ,
- III. p r i z n á v a žalovanému, v časti konania o zaplatenie pohrebných nákladov, nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. až 5. rade v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí,
- IV. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 1. rade z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 9.000 EUR, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,
- V. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 2. rade z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 8.250 EUR, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,
- VI. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 3. rade z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 8.250 EUR, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,
- VII. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 4. rade z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3.750 EUR, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,
- VIII. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni v 5. rade z titulu náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3.000 EUR, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,
- IX. v prevyšujúcej časti žalobu v časti konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy z a m i e t a ,
- X. p r i z n á v a žalobcom v 1. až 5. rade, v časti konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy, nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdených istín jednotlivým žalobcom s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu doručenou dňa 28.08.2019 navrhli žalobcovia, aby súd uložil, žalovanému zaplatiť každému z nich sumu 60.000 EUR z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcom v 1. až 3. rade taktiež náhradu vynaložených nákladov na pohreb vo výške 668,93 EUR, ako aj nahradiť trovy konania.

V rámci žaloby žalobcovia poukázali na to, že predmetom sporu je právo na náhradu škody vrátane náhrady nemajetkovej ujmy, pričom pokiaľ ide o vzťah škoda a ujma, podľa ustálenej súdnej praxe sa má pojem škoda vykladať extenzívne a zahŕňa aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013, Haasová, C 22/2012). Žalobcovia ďalej poukazovali na to, že dňa 21.09.2017 bola pri dopravnej nehode usmrtená pani J. C., ktorá bola v čase nehody spolujazdkyňou v osobnom motorovom vozidle, ktoré riadil V. N. S., T. XX.XX.XXX4, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 6T/40/2018 zo dňa 04.07.2018 právoplatne uznaný vinným z prečinu usmrtenia. Zo žaloby vyplýva, že žalobcovia sú priamymi príbuznými po nebohej, a to žalobca v 1. rade - jej manželom, žalobkyne v 2. a 3. rade - jej dcérami, žalobkyňa v 4. rade - jej sestrou a žalobkyňa v 5. rade - jej matkou. V súvislosti s pasívnou legitimáciou žalovaného, žalobcovia poukázali na ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení (ďalej len PZP), teda že nárok na náhradu škody si môže poškodený uplatniť priamo voči poisťovateľovi, pričom pojem škoda v sebe zahŕňa aj ujmu, pod ktorú je potrebné zaradiť akúkoľvek ujmu, teda aj nemajetkovú ujmu s poukazom na ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zo žaloby taktiež vyplýva, že žalovaný vyplatil pozostalým nebohej náklady na pohreb, ktoré však krátil o sumu 79,67 EUR podľa zákona o príspevku na pohreb, ako aj o sumu 589,26 EUR, ktorá má predstavovať 25 % - tné spoluzavinenie nebohej z dôvodu, že v čase nehody nebola pripútaná. Zo žaloby v tejto súvislosti vyplýva, že žalobcovia nemajú vedomosť o tom, z akého dokumentu je možné bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť záver, že nebohá nebola pripútaná, resp. taktiež nebolo preukázané zo strany žalovaného, že by v takomto prípade nedošlo k rovnakým následkom pri dopravnej nehode. Zo žaloby vyplýva, že náhlým a neočakávaným usmrtením blízkej osoby bolo u žalobcov zasiahnuté do ich práva na súkromie chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, pričom ujma, ktorá im týmto zásahom vznikla je nenapraviteľná, neodstrániteľná, trvala a bude ich sprevádzať celý život.

Protiprávne narušenie rodinných vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. Z povahy zásahu do uvedeného práva na ochranu osobnosti vyplýva, že fyzická osoba má v prípade neoprávneného zásahu do práva na ochranu jej osobnosti právo domáhať sa poskytnutia primeraného zadosťučinenia. Následky nie je možné odstrániť morálnou satisfakciou podľa § 13 ods. 1 OZ, pretože žiadna forma primeraného zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma žalobcov. V prípade, ak sa primerané zadosťučinenie nezdá postačujúce, má fyzická osoba právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Pani J. C. mala nezastupiteľné miesto v živote každého zo žalobcov. Žalobcovia ju hodnotia ako skromnú, pozitívnu, stále usmiatu, milú, ohľaduplnú, slušnú, aktívnu, vždy ochotnú pomôcť a poradiť, vytrvalú, svedomitú, zodpovednú, čestnú a veľmi obetavú. Bola poriadkumilovná a pracovitá. Takýto vzťah mala nielen k najbližším rodinným príslušníkom, ale aj k širšiemu okruhu kamarátov a známych. Bola silno duchovne založená, veriacca, pravidelne sa zúčastňovala svätých omší. Aj preto bola veľmi obľúbená širokým okruhom ľudí, ako aj v pracovnom kolektíve.

Po strate milovanej blízkej osoby všetci žalobcovia prežívali pocit smútku, ľútosti, zúfania, zármutku, ktorý presahoval aj do pocitu depresie, hnevu, agresivity, bezmocnosti, beznádeje, strachu, úzkosti a sebaobviňovania. Tieto prejavy boli zároveň spojené aj s nespavosťou, závratmi a halucináciami smerujúcimi k myšlienkam „čo by bolo, ak by žila“. Zároveň dochádzalo k strate chuti do jedla, strate chuti žiť, riešiť bežné dennodenné problémy. Hoci od dopravnej nehody uplynuli takmer dva roky a žalobcovia sa snažia pohnúť ďalej a vyrovnáť sa so stratou, ich život už nikdy nebude taký, aký bol pred tým. Hoci v individuálnej podobe, každému zo žalobcov sa začal celoživotný proces trúčlenia.

Zo žaloby taktiež vyplýva aký bol vzťah žalobcov k nebohej. V súvislosti s výškou uplatneného nároku zo žaloby vyplýva, že zákonom ani judikatúrou nie sú stanovené žiadne limity týkajúce sa zodpovednosti za smrť a nie je teda stanovená konkrétna výška nemajetkovej ujmy, pričom vzhľadom na vzťah žalobcov k nebohej považujú žalobcovia uplatnený nárok za primeraný.

2. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 01.10.2019 v žalobe uviedol, že namieta svoju pasívnu legitimáciu, a to aj s poukazom na rozhodnutie ESD C 22/12, keďže zastáva právny názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú

prevádzkou motorového vozidla. Žalovaný poukázal na to, že vzhľadom na skoršiu judikatúru a za zásadné považuje to, že v tejto právnej otázke absentuje rozhodnutia veľkého senátu Najvyššieho súdu (pozn. súd konštatuje, že právny zástupca žalobcov poukázal na to, že senát 3 C Najvyššieho súdu postúpil vec týkajúcu sa uvedenej problematiky na konanie a rozhodnutie veľkému senátu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, avšak keďže žalovaný zobral dovolanie späť, konanie bolo zastavené). Žalovaný taktiež poukázal na to, že žalobcovia nepreukázali citovú väzbu k nebohej a nie je preukázaný ani nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ako doplnok k iným, základným inštitútom náhrady za zásah do ich osobnosti. V súvislosti s výškou uplatnenej nemajetkovej ujmy žalobca poukázal na to, že pri uplatnení takéhoto nároku musí byť zachovaný princíp primeranosti náhrady a výška tejto náhrady nemá vytvárať priestor na obohacovanie sa, ale má umožňovať spravodlivé zadosťučinenie pozostalých. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy nie je zabezpečenie pre pozostalých, ani zdroj obživy alebo náhrada príjmu, či toho, čo do finančnej stránky pozostali stratili v dôsledku straty rodinného príslušníka. V súvislosti s uplatneným spoluzavinením nebohej, žalovaný poukázal na ust. § 8 ods. 1 zákona č. 8/2009 o cestnej premávke, z ktorého vyplýva, že osoba sediaci na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiacim zariadením, je povinná toto zariadenie použiť. Žalovaný uviedol, že zo strany nebohej došlo k porušeniu tejto povinnosti a túto skutočnosť je potrebné zohľadniť s poukazom na ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka a v tejto súvislosti navrhol pripojenie trestného spisu.

Žalovaný taktiež poukázal na to, že je iba poisťovateľom, nie pôvodcom zásahu, keďže týmto je vodič V. N. S.. Je síce pravdou, že žalobcovia môžu uplatniť priamy nárok voči žalovanému, ale je potrebné zvýrazniť špecifickosť predmetného prípadu, keďže zákon o PZP upravuje len náhradu škody a zmyslom a poslaním náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutná spätosť s osobou, ktorá zásah zakladajúci nárok na nemajetkovú ujmu spôsobila. Žalovaný zároveň poukázal na to, že je potrebné prihliadať aj na to, či pozostali neboli morálne uspokojení v podobe odsúdenie páchatel'a za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia.

Základným princípom nemajetkovej ujmy a jej odškodnenia v peniazoch, je princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala spravodlivé zadosťučinenie pozostalých. Žalovaný trvá na tom, že podanou žalobou žalobcovia toto svoje tvrdenie popreli a formulovali žalobu v rozpore s poslaním inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy. V uvedenom kontexte poukázal na skutočnosť, že žalovaným v uvedenom prípade je len poisťovňa, nie vodič, teda osoba, ktorá nijako nezasiahla do práv žalobcov a ak možno uvažovať o jej zodpovednosti, tak len skrz vodiča - V. N. S..

Pri nemajetkovej ujme je rozhodné dať možnosť tomu kto zasiahol do práva, aby prejavil ľútosť a ospravedlnil sa, čo v konečnom dôsledku môže mať dopad aj na samotnú výšku priznanej nemajetkovej ujmy. Poslaním náhrady nemajetkovej ujmy nie je získané majetkového prospechu, ale zadosťučinenia a náhrada v peniazoch, pokiaľ nepostačuje ospravedlnenie. Náhrada v peniazoch tvorí aj historicky len nadstavbu morálneho zadosťučinenia a v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho komu sa do práv zasiahlo.

Tým, že žalobcovia nežalujú osobu, ktorá zasiahla do ich práv ale len poisťovňu, ktorá nijako nezasiahla do práv žalobcov, popreli poslanie inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy a ich konanie vzbudzuje podozrenie len finančnej motivácie podania žaloby. Ak by sa privedol postup žalobcov ad absurdum, potom by malo byť pre nich časťou zadosťučinenia aj ospravedlnenie sa poisťovne ako osoby, ktorá do ich práv nijako nezasiahla.

V súvislosti s nákladmi spojenými na pohreb, žalovaný poukázal na to, že žalobcom bola podľa § 101 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení priznaná náhrada nákladov a výdavkov spojených s pohrebom v maximálnej výške, t.j. 2.675,70 EUR, pričom od tejto sumy bola odpočítaná štátna sociálna dávka vo výške 79,67 EUR s poukazom na ustanovenie § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaný si zároveň uplatnil spoluvinu nebohej vo výške 25 % v súlade s ustanovením § 441 Občianskeho zákonníka a poukázal na to, že táto skutočnosť nesporne vyplýva aj z policajnej správy.

Žalovaný taktiež poukázal na to, že je nepochybné, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov, najmä práva na rodinný život, avšak pri výške uplatneného nároku je potrebné zohľadniť okolnosti prípadu, a taktiež skúmať pomery na strane toho, kto neoprávnené do práv žalobcov zasiahol. Je potrebné zohľadniť, či sa za svoj čin ospravedlnil, či bol odsúdený v trestnom konaní, či prejavil ľútosť a v neposlednom rade aj zohľadniť jeho majetkové pomery, pričom nie rozhodne aké sú majetkové pomery žalovaného. Žalovaný taktiež poukázal na to, že v danom prípade sa jedná o osobný nárok, ktorý je satisfakciou za zásah do osobnostného vzťahu s nebohrou, preto paušálna suma totožná u všetkých žalobcov indikuje, že inštitút satisfakcie nemajetkovej ujmy nebol zo strany žalobcu správne pochopený

a smeruje len k získaniu majetkového prospechu na úkor žalovaného. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, preto navrhol žalovaný žalobu zamietnuť.

3. Žalobca v 1. rade, manžel nebohej, v rámci výsluchu pred súdom vypovedal, že s nebohcou manželkou sa poznali 30 rokov, z toho 28 rokov boli manželia, zosobášili sa v roku 1989, hneď si chceli založiť rodinu, čo sa im aj podarilo, keďže majú 2 dcéry a veľmi sa z toho tešili. Taktiež si začali prerábať bývanie, pričom manželka bola veľmi aktívna jednak v prácach okolo rekonštrukcie domu, resp. aj pri vybavovaní povolení na úradoch. Vždy sa vedeli dohodnúť na tom čo budú robiť, ako to budú robiť. Manželka mu bola oporou v rámci jeho koníčkov, keďže sa angažoval športe, záhradkárstve, resp. urbáriate, pričom mu tiež viedla papierovačky týkajúce sa týchto organizácií. Bola obľúbená medzi jeho priateľmi, resp. všeobecne v obci. Pokiaľ niekde prišiel a nebol s manželkou, tak sa hneď na ňu pýtali. Uviedol, že spolu chodili na oslavy, výlety, opekačky, napr. aj na púť do Levoče, ale keď tam prišiel po jej smrti a niekto sa ho pýtal, kde má manželku, tak mu bolo veľmi ťažko. Taktiež spolu pracovali v záhradke, resp. ohľadom ich hospodárstva. Naposledy, napr. rekonštruovali kuchyňu, pričom on pripravoval steny na maľbu, ona to hneď maľovala, teda boli zohratí a musí povedať, že mu veľmi, veľmi chýba. Zároveň uviedol, že predpokladal, že s odstupom času to bude nejako lepšie psychicky znášať, ale vôbec to tak nie je, pretože tesne po nehode bol možno aj v určitom šoku, ale teraz to vníma tak, že manželku mu už nikto nevráti, ale našťastie mu zvládať túto situáciu pomáhajú dcéry. V súvislosti s tým, že manželka nemala mať pas uviedol, že sa to jemu, ako aj všetkým ostatným, zdá veľmi pochybné, pretože manželka bola tou, ktorá stále upozorňovala na to, aby sa jazdilo pomaly a aby mali všetci zapnuté pásy. Uviedol, že možno v tejto situácii nejakou inštinktívne stlačila gombík, kde bol pripnutý pás a aj keď je to iba jeho názor, zdá sa mu veľmi divné, žeby bezpečnostný pás nemala.

4. Žalovaná v 2. rade, staršia dcéra nebohej, vypovedala, že keď sa to dozvedela bola v obrovskom šoku. S mamou som mala taký vzťah, ako možno málokto, bola jej ako kamarátka, dokonca aj ako sestra. Zároveň bola pre ňu autoritou, pomáhala jej napr. pri rozhodovaní v súvislosti s voľbou povolania, resp. školskými povinnosťami, ale aj v intímnych veciach, keďže aj s tým sa jej zdôverovala. Dá sa povedať, že boli často spolu, pretože chodili napr. aj do divadla, do kina. Keď ju trebalo niekde odvieť, keď išla niekde s kamarátkami, tak väčšinou ju vozila ona, bola dá sa povedať jej pravá ruka, a to aj ohľadom vedenia domácnosti. Uviedla, že keď sa to stalo, tak po nociach nemohla ani spať, stále to bolo čerstvé a v podstate je to čerstvé aj teraz. Ťažko sa o tom rozpráva, ale bývali v spoločnej domácnosti, boli stále spolu, napr. keď niečo robila, resp. aj keď išla spať, tak sa rozprávali, teda skutočne, je ťažké nejakú úplne to vyjadriť. Uviedla, že aj keď bola počas vysokej školy na internáte, denne si volali možno aj hodinu. Mama vedela o jej každom kroku, o tom s kým je, čo robí, čo ju čaká, taktiež, napr. telefonovala aj s jej priateľom. Poukázala na to, že vodičom vozidla v čase nehody bol priateľ jej sestry, ktorý sa im všetkým ospravedlnil, čo vníma ako určitú satisfakciu, rovnako ako aj jeho odsúdenie. V súvislosti s výškou uplatneného nároku poukázala na to, že sa všetci poradili s advokátom a určili takúto sumu, pričom aj keby to mal byť milión tak jej to mamu nenahradí

5. Žalovaná v 3. rade, mladšia dcéra nebohej, vypovedala, že s mamou mali veľmi pekný vzťah, mali so sestrou pekné detstvo a boli na mamu naviazané. Mama s nimi prežívala všetky ich skúšky, resp. problémy. Radila im, bola im oporou. Veľa času strávili spolu. Poukázala na to, že mama bola kreatívna, vyrábala napr. vence, ozdoby resp., keď ona začala vyrábať sviečky, mama sa k nej hneď pripojila a robili to spolu. Ohľadom skutočností, či mala mama pas uviedla, že mama sedela v aute za ňou, teda za sedadlom spolujazdca vodiča, a teda nevidela presne, či má zapnutý pás a pokiaľ v trestnom konaní vypovedala, že mama nemala zapnutý pás, tak takto to polícia skonštatovala, preto to aj takto uviedla. Ohľadom skutočností či vníma trestné konanie voči vodičovi, resp. jeho ospravedlňuje ako nejakú satisfakciu, poukázala na to, že sa pripája k vyjadreniu sestry, teda, že to takto vníma, a taktiež aj ohľadom výšky nároku odkázala na vyjadrenie svojej sestry.

6. Žalovaná v 4. rade, sestra nebohej, vypovedala, že nebohá bola jej jediným súrodencom, keďže boli iba 2 sestry, pričom mali veľmi ťažké detstvo, keďže vyrastali pri otcovi, ktorý bol alkoholik a veľa si spolu prežili. Uviedla, že si vždy pomáhali, aj keď už mali samostatné rodiny, pričom keď sestra opravovala domček, boli často u nich pomáhali im. Na druhej strane, keď oni rekonštruovali dom, taktiež jej pomáhala sestra aj so svojim manželom, pričom manžel jej nebohej sestry im v podstate urobil celú novú strechu. Uviedla tiež, že rodičia darovali rodičovský dom jej, pričom so sestrou sa v pohode dohodla na výplate a ani v tomto ohľade nemali nijaký problém. V podstate vedeli vždy spolu vychádzať a môže povedať, že takýto vzťah im každý závidel. Zároveň uviedla, že často chodili po opekačkách, resp. výletoch, deti

chodili na prázdniny k ich mame, kde bývala vlastne aj ona a považovala ich akoby za ďalšie svoje deti. Niekedy spolu napr. trávili aj štedrý večer, teda že celá rodina alebo jej prišla k nim a u nich aj spali. Uviedla, že keď v januári roku 2017 onkologicky ochorela, sestra jej bola veľkou oporou, často navštevovala, bola jej nablízku a dala sa na ňu vždy spoľahnúť. Zároveň uviedla, že vodič N. S. bol spolu so svojimi rodičmi u nich na návšteve, kde sa ospravedlnil. Raz sa aj všetci stretli vo Fričovciach, kde bývala jej sestra, a tam si to všetko vyjasnili, pričom to ani nedáva za vinu vodičovi, keďže to bola zhoda, dá sa povedať, veľmi veľmi nešťastných okolností. Uviedla, že pravidelne raz do mesiaca chodí na hrob svojej sestry. Taktiež uviedla, že ospravedlenie, resp. odsúdenie vodiča považuje za určitú satisfakciu, avšak vie, že tam nebol žiaden úmysel, pričom aj sám vodič sa vyjadril, že pokiaľ by sa dalo, tak by určite vrátil všetko späť.

7. Žalobkyňa v 4. rade sa taktiež vyjadrila k zdravotnému stavu svojej matky. Uviedla, že keď sa mama dozvedela, že ona onkologicky ochorela, tak sa v podstate psychicky zrútila a na jar roku 2018 ochorela onkologicky aj mama, pričom na tom bola už veľmi zle, keďže mala aj iné zdravotné problémy. Nevedela sa nijako spamätať, často po večeroch chodila za ňou a plakala, že čo by sa stalo keby, napr. stratila aj ďalšiu svoju dcéru. Potvrdila, že mama sa už dlhodobo lieči u psychiatra s tým, že prvýkrát navštívila psychiatra asi pred štrnástimi rokmi, keď zomrela jej mama (babka žalobkyne v 4. rade), pričom mama sa starala aj o svojich rodičov.

8. Žalobcovia súdu predložili taktiež čestné vyhlásenie žalobkyne sa v 5. rade v tomto znení: „Ja, dolu podpísaná I. C., trvale bytom na adrese Petrovany 358, 082 53 Petrovany, dátum narodenia 21.02.1944, štátne občianstvo SR, čestne vyhlasujem, že som bola matkou J. C.. Bez ohľadu na vek rodiča je trauma zo smrti dieťaťa prakticky neodstrániteľná. Nachádzam sa vo veku, v ktorom som odkázaná aj na pomoc svojho okolia, svojich detí. V dôsledku tragickej smrti mojej dcéry pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovaného dieťaťa. Táto strata sa bude prejavovať aj naďalej prostredníctvom môjho ochudobnenia o rodinný život. Bývam v dome spoločne so svojou druhou dcérou, Gabrielou Vojtkovou, no zosnulá J. C. ma pravidelne navštevovala, minimálne 1 x do týždňa a boli sme tiež v neustálom telefonickom kontakte. Od smrti svojej dcéry, J. C., s ktorou som sa doteraz nedokázala vyrovať, trpím recidivujúcou depresívnou poruchou, sprevádzanou rannými pessimami, anhedóniou (nechuť do života, neschopnosť prežívať radosť) a insomniou (nespavosť). Stratila som záujem o okolitý svet. Pri strate dcéry som stratila aj kúsok zo seba.“

9. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 6T/40/2018 zo dňa 04.07.2018 bol obvinený V.. N. S., T.. XX.XX.XXXX uznaný vinným z prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona, ktorý spáchal tak, že dňa 21.09.2017 v čase okolo 07.00 hod. riadil osobné motorové vozidlo zn. R. V., J.. Č.. C. XXX J. počas dažďa po diaľnici D1 - západ v smere na Prešov v kilometri 397,5 pri prejazde mierne ľavotočivou zákrutou v ľavom jazdnom pruhu pri predchádzaní vozidiel jazdiacich vpravo ako vodič porušil ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, keď pri prejazde vrstvy vody nachádzajúcej sa na vozovke neúmerne vysokou rýchlosťou došlo k vzniku aquaplaningu, vozidlo sa stalo neovládateľným, narazilo do zvodidiel po ľavej strane cesty, následne od zvodidiel bolo odrazené a prešlo do pravého jazdného pruhu šikmo priečne cez diaľnicu, vybehlo na pás svahu lomového kameňa a prevracalo sa cca 5 krát, pričom došlo k vypadnutiu spolujazdkyne sediacej vzadu J. C., následkom čoho utrpela ťažké zranenia, ktorým na mieste podľahla, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 24 mesiacov a zákaz činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel v trvaní troch rokov. Predmetným rozsudkom bola schválená dohoda o vine a treste uzatvorená medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Prešov a obvineným.

10. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. v platnom znení (ďalej len zákon o PZP), tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária").

Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

Podľa § 4 ods. 3 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom 6b) uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

11. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 16 OZ, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

12. Podľa § 193 CSP, súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

13. Podľa § 449 ods. 1 OZ, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

Podľa § 449 ods. 2 OZ, pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

Podľa 449 ods. 3 OZ, náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

14. Podľa § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

15. Podľa § 8 ods. 1 zákona č 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, osoba sediaci na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom alebo iným zadržiacim zariadením, je povinná toto zariadenie použiť.

16. V súvislosti s námietkou neexistencie vecnej pasívnej legitímácie žalovaného, súd poukazuje na to, že existuje množstvo rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, z ktorých vyplýva, že žalovaný ako poisťovateľ je pasívne legitimovaný aj v spore o náhradu nemajetkovej ujmy s tým, že náhrada tejto ujmy spadá pod režim povinného zmluvného poistenia. V tomto ohľade súd poukazuje, napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9 Co 6/2017, ktoré bolo vydané v tomto senáte (sp. zn. 14C/298/2014), ktorý v rámci svojho rozhodnutia okrem iného poukázal na to, že:

„V konaní nebolo sporné, že poisťný vzťah medzi osobou, ktorá zavinila dopravnú nehodu a žalovaným v čase vzniku dopravnej nehody existoval, išlo o poisťný vzťah z titulu povinného zmluvného poistenia podľa zákona č. 381/2001 Z.z. Pokiaľ si preto žalobcovia uplatnili nárok voči žalovanému, uplatnili si ho voči subjektu, ktorý vo vzťahu k žalobcom bol pasívne legitimovaný.

Otázka zodpovednosti žalovaných za vzniknutú nemajetkovú ujmu bola, na rozdiel od rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/168/2009, judikovaná Súdny dvorom Európskej únie, a to rozsudkom vo veci Haasová C-22/12 a vo veci Drozdovs C-277/12. Rozsudkami bola riešená prejudiciálna otázka položená Krajským súdom v Prešove týkajúca sa len náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti so zodpovednosťou za škodu spôsobenú motorovými vozidlami. Podľa týchto rozsudkov pod pojmom ujma na zdraví je potrebné rozumieť akúkoľvek ujmu, ak jej náhrada vyplýva zo zodpovednosti poisteného za škodu z vnútroštátneho práva uplatniteľného v danom spore, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. Súdny dvor dospel k záveru, že medzi škody, ktoré sa musia z povinného zmluvného poistenia nahradiť, patrí aj nemajetková ujma, ak možno náhradu tejto ujmy požadovať podľa vnútroštátneho práva. Keďže zodpovednosť osoby, ktorá spôsobila dopravnú nehodu, vozidlo ktorého bolo poistené u žalovaného, vyplýva z ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka a táto zodpovednosť vznikla na základe dopravnej nehody, potom platí, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. S rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie je možné v celom rozsahu súhlasiť a vykladať povinnosť žalovaného plniť vo vzťahu k žalobcom eurokomformne.

17. Súd v tejto súvislosti poukazuje príkladmo, napr. aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/259/2019, z ktorého okrem iného vyplýva:

„Je pravdou, že najvyšší súd v uznesení sp. zn. 4 Cdo 168/2009 dospel k záveru, že povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie sp. zn. 3 Cdo 301/2012 založil najvyšší súd tiež (o. i.) na závere o nedostatku pasívnej legitimácie poisťovne v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. Na totožných záveroch spočívalo aj jeho rozhodnutie sp. zn. 8 Cdo 219/2016, v ktorom zotrval na tom, že povinné zmluvné poistenie upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. nekryje ujmu spôsobenú zásahom do osobnostných práv pozostalých po obeti dopravnej nehody. Na druhej strane je však tiež pravdou, že najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 6 MCdo 1/2016 pri riešení predmetných otázok zaujal opačné právne závery. Niet pochyb, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu „bola“ v istom časovom rozmedzí rozdielna. Tento stav už však nepretrvával v čase, v ktorom žalovaná 1/ podala dovolanie.

V zmysle záverov rokovania občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu konaného 9. októbra 2018, ktoré vyústilo do prijatia judikátu R 61/2018, „škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. Závermi tohto rokovania občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu bolo dosiahnuté názorové zjednotenie dovolacích senátov v predmetnej problematike, čím zároveň došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Možno preto uzavrieť, že o žalovanou 1/ nastolených dovolacích otázkach „bolo“ síce senátmi dovolacieho súdu pôvodne rozhodované rozdielne, avšak v čase podania jej dovolania už neplatilo, že tieto otázky „sú“ riešené rozdielne. Prípustnosť jej dovolania preto z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP nemožno vyvodiť.

Dovolací súd v súvislosti s vyššie uvedeným poukazuje na to, že žalovaná 1/ už podala dovolania vo viacerých skutkovo a právne obdobných sporoch. Z obsahu skorších rozhodnutí najvyššieho súdu (2 Cdo 41/2018, 2 Cdo 52/2018, 2 Cdo 131/2018, 3 Cdo 24/2018, 4 Cdo 91/2018, 6 Cdo 207/2017, 6 Cdo 226/2017) mala možnosť oboznámiť sa s tým, že dovolací súd právne otázky (týkajúce sa všetkých ňou uvedených okruhov), ktoré nastolila aj v tomto prípade, posudzuje už jednotne, v súlade s právnymi závermi, na ktorých spočíva judikát R 61/2018.“

18. V predmetnej veci nebolo sporné, že vodič V. N. S. viedol motorové vozidlo, na ktoré bola so žalovaným uzavretá poisťná zmluva z titulu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom pri vedení tohto motorového vozidla došlo k dopravnej nehode, v dôsledku ktorej došlo k usmrteniu J. C., čím bolo neoprávnene zasiahnuté do súkromia žalobcov chráneného na základe ustanovenia § 11 OZ. Súčasťou súkromia je samozrejme aj rodinný život zahrňujúci najmä právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci naplňovať vlastnú osobnosť.

Zásahy do rodinných vzťahov, ktoré sú neoprávnené, možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života.

19. V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že medzi žalobcami a nebohou existovali sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, pričom porušením práva na jej život došlo k neoprávnenému zásahu do práv na súkromie žalobcov. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvárať a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami najmä v oblasti citovej tak, aby sa fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromie a rodinný život súkromnej osoby.

20. Pri posudzovaní predmetnej veci súd vychádzal z nepochybnej skutočnosti, že už samotná strata blízkeho človeka znamená pre pozostalých, a to hlavne najbližšiu rodinu, značnú ujmu, teda v zmysle § 13 OZ, zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom v tomto prípade, tak ako vo väčšine takýchto prípadov, nie je dostatočné morálne zadosťučinenie (napr. vo forme ospravedlnenia sa žalobcom, resp. odsúdenia vodiča v trestnom konaní) a je na mieste poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a v takomto prípade súd prihliada na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Z výsluchu žalobcov, resp. čestného vyhlásenia žalobkyne sa v 5. rade, je nepochybné, že intenzita vzťahu žalobcov, v pozitívnom slova zmysle, s nebohou poškodenou bola silná, ako je to v podstate bežné v riadne fungujúcich rodinách. Z vyjadrení všetkých žalobcov jednoznačne vyplynulo, že smrť ich blízkej osoby bola neočakávaná a nedá sa žiadnym spôsobom reparovať a už to, podľa názoru súdu, jednoznačne preukazuje závažnosť vzniknutej ujmy, čo teda zároveň odôvodňuje právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že vzťahy v rodine nebohej a žalobcov v 1. až 3. rade boli veľmi dobré, nebohá vytvárala v rodine takzvané „teplo domova“, bola manželovi, ako aj dcéram oporou. Ochetne vykonávala domáce práce a zabezpečovala chod domácnosti. Z výsluchov žalobcov vyplynulo, že bola zároveň kreatívna, ochotná pomôcť a tráviť čas so svojimi najbližšími. V tomto smere sa vyjadrila aj jej sestra, žalobkyňa v 4. rade, ktorá poukázala na to, že ako rodiny sa často navštevovali, boli si veľmi blízki a veľkou oporou jej bola hlavne v jej chorobe.

22. S poukazom na vyššie uvedené má súd za to, že najväčšiu citovú ujmu v dôsledku smrti svojej manželky utrpel žalobca v 1. rade, ktorý aj keď ešte býva v spoločnej domácnosti so svojimi dcérami, ktoré sú pre neho, ako sám uviedol, oporou, dá sa predpokladať, že tieto si založia vlastné rodiny, a už nebudú môcť samozrejme venovať toľko času a pozornosti svojmu otcovi. Súd považuje dobre fungujúci manželský vzťah za základ rodinného spoložitia, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca v 1. rade mal s nebohou veľmi pekný fungujúci vzťah, ktorý už samozrejme nie je možné obnoviť, preto súd dospel k záveru, že primeraná výška náhrady nemajetkovej ujmy z ktorej je potrebné vychádzať pri určení nároku u žalobcu v 1. rade predstavuje sumu 12.000 EUR. U žalobkyň v 2. a 3. rade súd dospel k záveru, že primeraná výška nároku z ktorej je potrebné vychádzať predstavuje 11.000 EUR, teda čiastočne odlíšil výšku nároku žalobcu v 1. rade a týchto žalobkyň, s poukazom na už vyššie uvedené, teda predpoklad, že tieto si založia vlastné rodiny, pričom môžu žiť plnohodnotným životom, aj keď je nepochybné, že ich mama im v tomto ohľade už nebude môcť nijako pomôcť (napr. v súvislosti s výchovou, resp. starostlivosťou o ich deti). Ohľadom nároku žalovanej v 4. rade súd poukazuje na to, že aj keď nebohá bola jej jediným súrodencom a ich vzťah bol veľmi dobrý, nemožno, podľa názoru súdu, dať narovne jej vzťah so sestrou, so vzťahom nebohej s jej manželom, resp. dcérami, keďže obe už mali samostatné rodiny. Vzhľadom na uvedené preto súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy u tejto žalobkyne vychádzal zo sumy 5.000 EUR. V súvislosti s nárokom uplatneným žalobkyňou v 5. rade súd poukazuje na to, že aj keď táto nebola v konaní pred súdom osobne vypočutá a predložila iba čestné prehlásenie, ktoré žalovaný spochybnil s tým, že podľa jeho názoru bolo toto čestné prehlásenie žalobkyne v 5. rade iba predložené na podpis, súd poukazuje na to, že aj keby vychádzal z tohto tvrdenia žalovaného, je nepochybné, že pokiaľ rodič prežije svoje dieťa, je to ujma, ktorá, samozrejme, zanechá značné stopy v živote a v psychike rodiča, pričom aj keď žalobkyňa v 5. rade žije v spoločnej domácnosti so žalobkyňou v 4. rade, teda nežila v spoločnej domácnosti s nebohou, je nepochybné, že táto svoju mamu pravidelne navštevovala, resp., že žalobkyňa v 5. rade bola nápomocná nebohej aj pri výchove a starostlivosti o jej deti v čase, keď ešte bola schopná takejto pomoci a pokiaľ sa aj žalobkyňa v 5. rade už dlhodobejšie lieči u psychiatra, smrť svojej dcéry ju nepochybne zasiahla a súd považoval za primerané vychádzať pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy pre túto žalobkyňu zo sumy 4.000 EUR.

23. Súd poukazuje na to, že účelom tejto náhrady nie je reparácia celej nemajetkovej ujmy, ale výhradne iba zmiernenie jej následkov. Obaja právni zástupcovia citovali množstvo rozhodnutí, ktoré riešili otázku výšky priznanej nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch, pričom súd má za to, že sumy, z ktorých vychádzal pri určení nároku na nemajetkovú ujmu u všetkých žalobcov, spĺňajú vo vzťahu k jednotlivým žalobcom kritérium primeranosti a spravodlivosti, pričom je potrebné dať za pravdu žalovanému v tom ohľade, že výška nemajetkovej ujmy nemôže byť v danom prípade paušalizovaná rovnako vo vzťahu k všetkým žalobcom a musí spĺňať kritériá primeranosti.

24. V súvislosti s výškou priznanej náhrady existuje množstvo súdnych rozhodnutí a určitým merítkom pri stanovení tejto výšky môže byť napr. aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade *Kontrová c/a Slovenská republika*, na základe ktorého bolo sťažovateľke priznaná nemajetková ujma 25.000 EUR za to, že nekonaním štátnych orgánov bolo zasiahnuté do jej osobnostných práv usmrtením jej oboch maloletých detí, pričom v danom prípade došlo k absolútnemu rozvráteniu jej rodinného života, keďže boli usmrtené obe jej dcéry a sťažovateľka iné deti nemala.

25. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia k žalobe namietal spoluzavinenie nebohej spočívajúce v tom, že táto nebola pripútaná bezpečnostným pásom, pričom za týmto účelom navrhol pripojenie trestného spisu. Súčasťou trestného spisu je relácia dopravnej polície vytlačená dňa 01.10.2019 (čl. 44), z ktorej vyplýva, že nebohá nebola pripútaná bezpečnostnými pásmi. Z výsluchu žalobkyne v 3. rade v rámci trestného konania dňa 21.03.2018 vyplýva, že táto v trestnom konaní vypovedala tak, že predpokladala, že mama je pripútaná, a to, že mama pripútaná nebola, zistila až po dopravnej nehode pri obhliadke vozidla prítomnými policajtm. V rámci výsluchu, ktorý bol realizovaný 07.11.2017, žalobkyňa v 3. rade uviedla, že nevie uviesť či mama bola pripútaná, ale asi nie (čl. 35, resp. 32 trestného spisu). Súčasťou trestného spisu je taktiež znalecký posudok znalca z odboru súdneho lekárstva, ktorý v časti týkajúcej sa príčin smrti J. C. uvádza, že zo súdno-lekárskeho hľadiska je možné predpokladať, že v prípade, ak by bola poškodená pripútaná počas jazdy bezpečnostným pásom, s najväčšou pravdepodobnosťou by nebolo došlo k jej vypadnutiu z osobného motorového vozidla so vznikom smrteľných poranení. Súčasťou trestného spisu je taktiež zápisnica o obhliadke motorového vozidla zo dňa 06.11.2017, z ktorej vyplýva, že bezpečnostné pásy vodiča ako aj spolujazdca vpredu sú povytiahnuté a zaseknuté a bezpečnostné pásy spolujazdcov na zadných sedadlách sú v pôvodnom stave nezaseknuté, nepoškodené, na povytiahnutie sa naspäť zasunú do pohotovostnej polohy nie (čl. 139 trestného spisu).

26. Z vyššie uvedeného teda, podľa názoru súdu, vyplýva, že nebohá sa vo vozidle nepripútala bezpečnostným pásom, resp. v čase nehody nebola pripútaná bezpečnostným pásom, a to aj napriek tomu, že všetci žalobcovia sa zhodne vyjadrili, že práve nebohá vždy apelovala na to, aby sa členovia posádky pripútali, aby vodič jazdil primeranou rýchlosťou, a teda aj keď sa vodič a jeho spolujazdkyňa (žalobkyňa v 3. rade) nevedeli vyjadriť k tomu či nebohá bola alebo nebola pripútaná, všetky vyššie označené dôkazy svedčia o tom, že žalobkyňa v čase nehody pripútaná nebola. O tejto skutočnosti môže svedčať aj fakt, že aj keď sedela v zadnej časti vozidla, ostatní členovia posádky, ktorí sedeli vpredu ostali aj po nehode vo vozidle, čo nepochybne, za použitia airbagov, prispelo k tomu, že nehodu prežili bez vážnejšieho poranenia. Pokiaľ právny zástupca žalobcov v tejto súvislosti poukazoval na to, že vyjadrenia znalcov sú iba v rovine pravdepodobnosti, tak súd v tomto ohľade poukazuje na to, že znalec sa samozrejme k tejto otázke nemohol vyjadriť so stopercentnou istotou, avšak vzhľadom na vykonanie pitvy a obhliadky tela nebohej dospel k záverom, ktoré označil ako závery „s najväčšou pravdepodobnosťou“. Rovnako o tejto skutočnosti svedčí aj technická obhliadka vozidla, z ktorej je nepochybné, v akom stave boli pásy vodiča a jeho spolujazdca a v akom stave boli pásy zadnej časti vozidla. Súd teda túto okolnosť, porušenie § 8 ods. 1 zákona č 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, vyhodnotil ako spoluzavinenie zo strany nebohej v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka, pričom má za to, že spoluzavinenie vo výške 25 % predstavuje adekvátne zohľadnenie porušenia povinnosti člena posádky, teda vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Vzhľadom na tento záver preto súd krátil určené plnenia žalobcov o spoluzavinenie vo výške 25 % a žalobcom priznal sumy, ktoré sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a v prevyšujúcej časti žalobu ohľadom nárokov na nemajetkovú ujmu jednotlivých žalobcov zamietol.

27. Rovnako posúdil aj žalobu v časti o zaplatenie sumy 589,26 EUR, ktorá predstavuje krátenie poistného plnenia o 25 % z titulu pohrebných nákladov a v tejto časti žalobu zamietol. V časti, v

ktorej žalobca zobral späť žalobu o zaplatenie sumy 79,67 EUR súd konanie na základe čiastočného späťvzatia žaloby zastavil.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom predmetom žaloby boli dva samostatné nároky. Ohľadom nároku na pohrebné náklady boli žalobcovia neúspešní, preto súd vo vzťahu k nim priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Ohľadom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy boli síce žalobcovia pomerne neúspešnejší, avšak rozhodnutie v tejto časti konania záviselo od úvahy súdu, preto im súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, avšak nie zo žalovanej sumy, ale iba z prisúdenej istiny.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).